

Els Borst.

Op **16-11-2001** kwam minister Els Borst van Volksgezondheid in opspraak wegens een afspraak tussen medisch specialisten en medisch specialist Herre Kingma's IGZ om medische fouten geheim te houden waardoor patiënten geen inzage konden krijgen in het aantal medische missers dat er in ziekenhuizen wordt gemaakt. En mocht een rechter (Wet Openbaarheid van Bestuur) dwingen tot openbaarheid dan mochten, volgens de afspraak tussen de IGZ en de specialisten, medische dossiers zo nodig worden vernietigd. Reden? Journalisten ('media-signalen') en patiënten zouden de informatie ongenueanceerd behandelen en er de verkeerde conclusies uittrekken, aldus de rechtvaardiging. Waardoor "sociale onrust" zou kunnen ontstaan? Een argument wat Kingma juist ge(mis)bruikte om het Jomanda/Millecam-onderzoek in te stellen, waarbij men realistische en skeptische vraagtekens zou kunnen zetten hoe Kingma deze zogenaamde 'sociale onrust' concreet (af)gemeten heeft? De realistische graadmeter? De media? Hoe geloofwaardig is een Inspecteur Generaal voor de Gezondheidszorg van de IGZ, een medisch specialist, die in uitoefening van z'n ambt beweert te willen reageren op signalen van schade door alternatieve geneeswijzen maar geen wettelijke mogelijkheden zegt te hebben om alternatieve geneeswijzen aan te pakken en dus indirect daarom publiekelijk vraagt, maar vervolgens / ondertussen een afspraak tussen medische specialisten en de IGZ goedkeurt om signalen van reguliere-schade (medische fouten) geheim te houden en desnoods die reguliere-signalen te laten vernietigen? Schuldig aan 'positieve' discriminatie? Welke wettelijke mogelijkheden heeft het volk om fouten makende en misleidende reguliere geneeswijzen en z'n werknemers aan te pakken? De afspraak tussen medisch specialisten en medisch specialist Herre Kingma's IGZ was zwart op wit vastgelegd in een door minister Els Borst goedgekeurd en met Fl. 800.000,- subsidie gehonoreerd onderzoeksopzet voor het Landelijk Heelkundig Registratiesysteem: een intern registratiesysteem voor medische fouten (zonder naam van het ziekenhuis, de arts of de patiënt) voor medisch specialisten. In juli 2001 was nog de nota 'Met Zorg Kiezen' van minister Els Borst verschenen waarin zij tegenstrijdig genoeg had gepleit voor meer openheid: *"Voor een klantgerichte houding en bedrijfsvoering is actuele en systematisch verkregen informatie van wezenlijk belang"*.

Terwijl de Inspectie voor de Gezondheidszorg IGZ naar het volk toe ook beweerde voor openheid te zijn, bevestigde de IGZ dat de IGZ de absolute geheimhouding goedkeurde. IGZ Hoofdinspecteur D. Kaasjager zei: *"Chirurgen willen als eerste beroepsgroep van elkaars fouten leren en dat is zeer te prijzen"*. Tweede-Kamerlid Weekers (VVD) vond de geheimhouding een grote schande en meende dat de IGZ openheid predikt maar er niet naar handelde: *"Dat is je reinste minachting van onze rechtsstaat. Deze misstap moet de minister rechtzetten"*. CDA-Kamerlid Buijs: *"Openheid gaat boven geheimhouding. We moeten alleen wel iets regelen over de aansprakelijkheid om een claimcultuur te voorkomen. Ziekenhuizen zijn verantwoordelijk voor de missers die worden gemaakt, maar ze moeten niet worden gestraft voor openheid"*. Nadat de afspraak uitlekte via de media liet minister Els Borst opeens weten dat ziekenhuizen ter vergelijking hun medische missers moeten publiceren en dat mensen recht hebben om te weten welke medische fouten in welk ziekenhuis worden gemaakt. Dat de naam van een arts geheim blijft vond Els Borst te billijken: *"Want als bekend wordt dat dokter X of dokter Y een fout heeft gemaakt, worden ze gehegeld en dan praten ze niet meer over hun fouten. Dat moet je voorkomen"*. PVDA Tweede Kamerlid Rob Oudkerk deelde de mening van Els Borst: *"Door de naam geheim te houden, voorkomen we dat er rond de medische missers een sfeer van rellerigheid ontstaat"*.

In Tv-programma NOVA verschenen drie specialisten die zeiden dat jaarlijks waarschijnlijk honderden mensen overlijden wegens plaatsgebrek op de afdeling intensieve zorg (IC). Dit 'media-signaal' dirigeerde o.a. Tweede Kamerlid Agnes Kant (SP) om in de Tweede Kamer een spoeddebat op 18-11-2001 aan te vragen met minister Els Borst (19-11-2001, Haagsche Courant, 'Borst: Geen honderden onnodige doden'). Minister Els Borst erkende een tekort aan capaciteit op de intensieve zorg maar de anekdotes van de drie specialisten ontkende ze: *"Er is niet één melding van een sterfgeval om deze reden binnengekomen bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg"*. Uit een eerder eigen onderzoek, zo verklaarde minister Els Borst, waren dit soort sterfgevallen ook niet aan het licht gekomen. (Bronnen: 16-11-2001, Algemeen Dagblad, 'Afspraak over vernietigen gegevens met minister en inspectie', Rotterdams Nieuwsblad, 'Publiek krijgt geen toegang tot medische missers artsen', 17-11-2001, Algemeen Dagblad, 'Openheid is mooi, geheimhouding beter', 'Borst wil meer openheid over medische missers').

VWS-Minister Els Borst nam het de drie specialisten die in NOVA verschenen ---en zeiden dat jaarlijks waarschijnlijk honderden mensen overlijden wegens plaatsgebrek op de afdeling intensieve zorg--- kwalijk dat ze de sterfgevallen, zoals behoorde, niet hadden gemeld aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg: *"maar dat wel doen aan een journalist die toevallig langskomt. Dit is niet de correcte weg en daar ben ik ongelukkig over"*, zei Borst. Handelaren in valse hoop / woorden ? Want de realiteit in het recente geval van de neuroloog in het ziekenhuis Medisch Spectrum Twente leert namelijk dat die 'correcte' weg, een mededeling aan de Regionale Inspectie, het Ministerie VWS en/of het Openbaar Ministerie, 0,0, helemaal niets oplevert. Men steekt de kop in het zand en men verwacht vervolgens vanuit de ivoren torentjes ('goeroe'-posities) dat het volk dit zelfde doet: zwijgen ?

-